Çocuk Korku Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk Korku Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18770

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk Korku Ölçe?i (ÇKÖ), çocuklarda korku ve anksiyete düzeylerini ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle t?bbi prosedürler gibi stresli durumlarda çocuklar?n ya?ad??? duygusal tepkileri de?erlendirmeyi hedefler. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2018 y?l?nda gerçekle?tirilmi? olup, hem içerik geçerlilik hem de test-tekrar test yöntemiyle güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r. ÇKÖ, çocuklar?n kendileri, ebeveynleri ve ara?t?rmac?lar taraf?ndan ayr? ayr? de?erlendirilebilme esnekli?ine sahiptir.

Ölçek, 5'li Likert ölçe?i format?nda puanlanmaktad?r ve skorlama aral??? 0 ile 4 puan aras?nda de?i?mektedir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in pediatrik alanda anla??l?rl???n? ve uygulanabilirli?ini göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Korku Ölçe?i, ÇKÖ, Anksiyete, Korku, Uyarlama, Geçerlilik, Güvenirlik, Flebotomi, Pediatrik Hem?irelik.

Yazarlar

Gülçin Özalp Gerçeker, Derya Ayar, Zeynep Özdemir, Metin Bekta?.

Amaç

Çocuk Korku Ölçe?i'nin (ÇKÖ) temel amac?, çocuklar?n flebotomi gibi t?bbi i?lemler öncesinde ve s?ras?nda ya?ad?klar? durumsal korku düzeylerini tespit etmektir. Ölçe?in Türk diline kazand?r?lmas? çal??mas?, çocuk sa?l??? alan?nda kullan?lan psikometrik araçlar?n çe?itlili?ini ve eri?ilebilirli?ini art?rmay? hedeflemi?tir.

Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?lamay? ve Türk çocuk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?lmas?n? mümkün k?lmay? amaçlam??t?r. Ölçek, hem çocuklar?n kendi bildirimlerini hem de ebeveyn ve ara?t?rmac? gözlemlerini de?erlendirme imkan? sunar.

Yap?

Çocuk Korku Ölçe?i, genellikle durumsal korku ve anksiyete tepkilerini ölçen tek boyutlu bir yap?ya sahiptir. Ölçek, çocuklar?n belirli bir stres verici durum kar??s?nda gösterdi?i duygusal ve davran??sal tepkilerin yo?unlu?unu skorlama yoluyla belirler.

Uyarlama çal??mas?nda, ÇKÖ'nün yap? geçerlili?i, ölçe?in skorlama ?eklinden (0-4 puan

ARABPSYCHOLOGY.COM

aras?nda de?i?en toplam skorlama) dolay? istatistiksel olarak incelenememi?tir. Ancak, ölçek içeri?inin ilgili psikolojik yap?y? temsil etme derecesi, içerik geçerlili?i analizi ile desteklenmi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlilik çal??malar? kapsam?nda öncelikle içerik geçerlili?i de?erlendirilmi?tir. Bu amaçla, Kapsam Geçerlik ?ndeksi (KG?) hesaplamas? yap?lm??t?r. Çevrilen ölçek versiyonu, 9 pediatri alan?nda uzman ki?iye sunulmu? ve 1 (uygun de?il) ile 4 (çok uygun) aras?nda puanlama yapmalar? istenmi?tir.

Uzman de?erlendirmesi sonucunda, Çocuk Korku Ölçe?i (ÇKÖ) için hesaplanan Kapsam Geçerlik ?ndeksi (KG?) de?eri 0.89 olarak saptanm??t?r. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermektedir. Ayr?ca, ölçek nihai ?eklini ald?ktan sonra, 20 çocuk üzerinde flebotomi öncesinde uygulanarak anla??l?rl??? test edilmi? ve ölçe?in çocuklar taraf?ndan kolayca anla??ld??? görülmü?tür. Ölçe?in skorlama ?ekli (0-4 puan aral???) nedeniyle yap? geçerlili?i çal??mas? yap?lamam??t?r.

Güvenirlik

Çocuk Korku Ölçe?i'nin (ÇKÖ) güvenirlik analizi, 20 çocuk üzerinde test-tekrar test yöntemi kullan?larak yap?lm??t?r. Çal??maya, çocuk servisinde iki haftadan daha uzun süre yatan ve tekrar flebotomi i?lemi uygulanacak olan çocuklar dahil edilmi?tir. ?ki uygulama aras?ndaki süre iki hafta olarak belirlenmi?tir.

Güvenirlik analizleri sonucunda elde edilen korelasyon katsay?lar? (r) oldukça yüksektir:

ÇKÖ (Çocuk taraf?ndan de?erlendirilen) için korelasyon katsay?s?: **0.96**.
ÇKÖ (Ebeveyn taraf?ndan de?erlendirilen) için korelasyon katsay?s?: **0.94**.
ÇKÖ (Ara?t?rmac? taraf?ndan de?erlendirilen) için korelasyon katsay?s?: **0.99**.

Bu yüksek korelasyon katsay?lar?, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verdi?ini ve güçlü bir güvenirlik düzeyine sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Çocuk Korku Ölçe?i'nin (ÇKÖ) uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?s? gere?i (0-4 puan aras?nda de?i?en s?n?rl? bir skorlama) ve madde içermeyen skorlama ?eklinde olmas? nedeniyle istatistiksel olarak **yap? geçerlili?i** veya faktör analizi çal??mas? gerçekle?tirilememi?tir.

Bu durum, ölçe?in tek bir durumsal korku puan? sa?lamaya odaklanmas?ndan kaynaklanmaktad?r. Gelecekteki çal??malar, bu ölçe?in farkl? popülasyonlarda veya daha geni? bir madde yelpazesiyle kullan?lmas? durumunda yap?sal özelliklerini inceleyebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Durumsal skorlama ölçe?i (Çocuk, Ebeveyn ve Ara?t?rmac? raporlu)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dili belirtilmemi?tir ancak ?ngilizce oldu?u varsay?lmaktad?r.

Popülasyon Grubu: Çocuklar (Özellikle hastanede yatan ve t?bbi i?lem görecek çocuklar)

Ya? Grubu: Çal??ma popülasyonunun ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak pediatrik popülasyona yöneliktir.

Popülasyon Detaylar?: Güvenirlik çal??mas?, flebotomi i?lemi öncesinde iki haftadan uzun süre çocuk servisinde yatan 20 çocuk üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert ölçe?i (0=kesinlikle kat?lm?yorum - 4=tamamen kat?l?yorum) kullan?larak puanlama yap?lmaktad?r. Ölçe?in skorlama aral??? 0-4 puand?r.

Anahtar Kelimeler

ÇKÖ, Güvenirlik Katsay?s?, Kapsam Geçerlik ?ndeksi (KG?), Test-Tekrar Test, T?bbi ??lem Korkusu, Pediatrik Ölçek.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sorumlu Yazar ?leti?im: gulcinozalp@gmail.com

Test Y?l? (Türkçe Uyarlama): 2018 (Yay?n y?l?).

?zinler ve Ücret: Ücret ve izin bilgileri aç?kça belirtilmemi?tir; ancak sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: cocuk-korku-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Özalp Gerçeker, G., Ayar, D., Özdemir, Z.,& Bekta?, M. (2018). Çocuk anksiyete skalas?-Durumluluk ve Çocuk Korku Ölçe?inin Türk diline kazand?r?lmas?. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hem?irelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 11*(1), 9-13.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Çocuk Korku Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içerikte Çocuk Korku Ölçe?i'nin (ÇKÖ) maddeleri listelenmemi?tir. Yaln?zca ölçe?in 0-4 puan aral???nda skorland??? ve 5'li Likert ölçe?i kullan?ld??? belirtilmi?tir.

Derecelendirme sistemi a?a??daki gibidir:

0 = Kesinlikle kat?lm?yorum
1 = Kat?lm?yorum
2 = Yar? yar?ya kat?l?yorum
3 = Kat?l?yorum
4 = Tamamen kat?l?yorum

ARABPSYCHOLOGY.COM